

روش تحقیق تخصصی در مرمت و احیای ابنیه و بافت های تاریخی

Specialized research methods in Renovation of historical buildings and textures

مولفان

محمد رضا مفیدی « پژوهشگر معماری »

سحر مفیدی « طراح »

مفیدی، محمدرضا مفیدی، ۱۳۶۵	سرشناسه
Mofidi, Mohammad Reza	
روش تحقیق تخصصی در مرمت و احیای ابنیه و بافت های تاریخی Specialized research methods in Renovation of historical buildings and textures / مولفان ، محمدرضا مفیدی، سحر مفیدی؛ ویراستار علمی محمد تاجیک	عنوان و نام پدیدآور
تهران : انتشارات بانز، ۱۴۰۰	مشخصات نشر
۲۱۶ ص:مصور؛ جدول	مشخصات ظاهری
978-622-96601-9-5	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص ۲۱۵	یادداشت
معماری — تحقیق — روش شناسی	موضوع
Architecture-- Research -- Methodology	موضوع
— تحقیق — روش شناسی	موضوع
-- Research -- Methodology	موضوع
مفیدی، سحر، ۱۳۶۹	شناسه افزوده
Mofidi, Sahar	شناسه افزوده
تاجیک، محمد، ۱۳۶۰، ویراستار	شناسه افزوده
NA۲۰۰۰	رده بندی کنگره
۷۴۱/۶	رده بندی دیویی
۱۶۹۱۸۷۵	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	وضعیت رکورد

عنوان : روش تحقیق تخصصی در مرمت و احیای ابنیه و بافت های تاریخی

مولفان : محمدرضا مفیدی — سحر مفیدی

ناشر : بانز

ویراستار علمی : محمد تاجیک

تیراژ : ۱۵۰ نسخه

نوبت چاپ : اول

طراح جلد : سحر مفیدی

چاپ و صحافی : سام

قیمت : ۸۵۰,۰۰۰ ریال

کلیه ی حقوق این اثر قبل و پس از چاپ برای مولفان محفوظ می باشد

دفتر مرکزی انتشارات : خیابان انقلاب - روبروی درب اصلی دانشگاه تهران - خیابان فخر رازی - کوچه نیکپور

پلاک ۳- واحد ۲ : ۶۶۱۷۴۸۵۹

فروشگاه سیمای دانش : ۶۶۴۶۰۵۴۵

کتابفروشی عصر دانش : ۶۶۴۹۳۷۰۱

بخش سیمای دانش : ۶۶۹۶۶۱۱۴ - ۶۶۹۶۶۱۱۵

فهرست مطالب

۱۰		مقدمه
۱۱		فصل اول : مبانی مرمت و احیای ابنیه
۱۱		۱-۱. مراتب حفاظت از میراث معماری
۱۲		۱-۱-۱. مراتب وجودی
۱۴		۱-۱-۲. مراتب سه گانه در سایر معارف
۱۶		۱-۱-۳. مراتب آثار معماری
۱۶		۱-۳-۱. مرتبه ماده
۱۶		۱-۳-۲. مرتبه الگو
۱۷		۱-۳-۳. مرتبه معنا
۱۸		۱-۴-۱. مراتب حفاظت از آثار معماری
۱۹		۱-۴-۱-۱. حفاظت از کالبد
۱۹		۱-۴-۱-۲. حفاظت از الگوها
۲۰		۱-۴-۳. حفاظت از معانی متعالی
۲۰		۲-۱. مرمت بافتهای تاریخی شهری
۲۲		۲-۱-۱. بافت تاریخی
۲۳		۲-۲-۱. مرمت شهری
۲۳		۲-۲-۳. معاصر سازی - مرمت شهری
۲۴		۲-۳-۱. انواع مداخله در مرمت بافتهای تاریخی شهری
۲۵		۲-۴-۱. روش شناسی مداخله در مرمت بافتهای تاریخی شهری
۲۷		۳-۱. ضرورت مرمت در راستای استمرار فرهنگ معماری
۲۹		۳-۱-۱. حوزه های مرمت
۳۰		۳-۳-۱. تقویت نیروی درونی مرمت
۳۱		۴-۱. ارتباط فناوری و حفاظت در معماری معاصر
۳۲		۴-۱-۱. فناوری معماری و حفاظت در دوران سنت
۳۲		۴-۱-۱-۱. از آغاز تا قرن چهاردهم میلادی
۳۳		۴-۱-۲. قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی
۳۴		۴-۱-۳. قرن هفدهم میلادی
۳۵		۴-۱-۴. قرن هجدهم میلادی
۳۵		۴-۱-۵. اوایل قرن هیجدهم میلادی
۳۶		۴-۱-۶. نیمه ی نخست قرن نوزدهم میلادی
۳۷		۴-۲-۱. فناوری معماری و حفاظت در دوران صنعت
۳۷		۴-۲-۱-۱. نیمه دوم قرن نوزدهم میلادی
۳۷		۴-۲-۲. از اوایل تا اواسط قرن بیستم میلادی
۳۸		۴-۲-۳. نیمه دوم قرن بیستم میلادی

۳۹	۱-۴-۲-۴. اواخر قرن بیستم میلادی تا کنون
۴۰	۱-۵. آسیب شناسی مباحث حقوقی مرتبط با مدیریت بافت و ابنیه
۴۲	۱-۵-۱. تحلیل و بررسی قوانین مدیریت بافت و ابنیه تاریخی
۴۷	۱-۵-۲. مخاطب و مجریان قوانین مرتبط با بافت و ابنیه تاریخی
۴۷	۱-۵-۳. ضمانت های اجرایی قوانین مرتبط با بافت و ابنیه تاریخی و ارزشمند
۴۸	۱-۵-۴. اولویت بندی اصلاحات قانونی و حقوقی
۵۳	فصل دوم: تدوین پروپوزال
۵۳	مقدمه
۵۴	۲-۱. موضوع تحقیق
۵۴	۲-۱-۱. عنوان پژوهش
۵۶	۲-۱-۱. ویژگی های عنوان پژوهش
۵۶	۲-۲. بیان مسئله
۵۷	۲-۲-۱. تفکیک مسائل پژوهش
۵۷	۲-۲-۱-۱. سرآغاز شرح موضوع
۵۷	۲-۲-۲. توصیفی از کاربری و کارکردهای طرح
۵۸	۲-۲-۳. طرح پرسش
۵۸	۲-۲-۴. رویکرد پژوهش
۵۸	۲-۲-۵. قلمرو فضایی
۵۹	۲-۲-۶. تدوین برنامه هدف
۵۹	۲-۳. اهمیت و ضرورت پژوهش
۶۱	۲-۴. مرور ادبیات یا پیشینه پژوهش
۶۲	۲-۴-۱. ضرورت بررسی پیشینه پژوهش
۶۲	۲-۴-۲. معیارهای سنجش کیفی پیشینه
۶۳	۲-۴-۳. انواع پیشینه پژوهش
۶۳	۲-۴-۳-۱. سوابق نظری تحقیق
۶۳	۲-۴-۳-۲. سوابق عملی تحقیق
۶۳	۲-۴-۴. منابع اطلاعاتی منحصر به پیشینه پژوهش
۶۴	۲-۴-۴-۱. منابع دست اول
۶۴	۲-۴-۴-۲. منابع دست دوم
۶۴	۲-۴-۵. تفکیک منابع اطلاعاتی در پیشینه پژوهش
۶۴	۲-۴-۵-۱. پایان نامه
۶۵	۲-۴-۵-۲. مقاله
۶۵	۲-۴-۵-۳. کتاب
۶۶	۲-۴-۶. فرایند شکل گیری پیشینه پژوهش
۶۷	۲-۴-۷. تنظیم گزارش پیشینه پژوهش
۶۸	۲-۵. اهداف پژوهش

۶۹	۲-۵-۱. هدف کلان
۶۹	۲-۵-۲. اهداف اختصاصی
۶۹	۲-۵-۳. ویژگی اهداف
۷۰	۲-۵-۴. ارزیابی اهداف
۷۰	۲-۵-۴-۱. اهداف کیفی
۷۰	۲-۵-۴-۲. اهداف کمی
۷۰	۲-۶-سوالات پژوهش
۷۱	۲-۶-۱. پرسش‌های توصیفی
۷۱	۲-۶-۲. پرسش‌های رابطه ای
۷۱	۲-۶-۳. پرسش‌های تفاوتی
۷۲	۲-۷. فرضیات پژوهش
۷۳	۲-۸. متغیرهای پژوهش
۷۳	۲-۸-۱. انواع متغیر
۷۴	۲-۹. تعاریف مفهومی و عملیاتی واژه ها
۷۴	۲-۹-۱. تعریف مفهومی
۷۴	۲-۹-۲. تعریف عملیاتی
۷۴	۲-۱۰. اندازه گیری
۷۵	۲-۱۱. معرفی شیوه ی پژوهش
۷۵	۲-۱۲. روش گردآوری اطلاعات
۷۶	۲-۱۲-۱. روش کتابخانه‌ای
۷۷	۲-۱۲-۲. روش میدانی
۷۷	۲-۱۲-۲-۱. پرسشنامه
۷۷	۲-۱۲-۲-۲. مصاحبه
۷۷	۲-۱۲-۲-۳. مشاهده
۷۸	۲-۱۳. تجزیه و تحلیل داده ها
۷۸	۲-۱۳-۱. تجزیه و تحلیل توصیفی
۷۸	۲-۱۳-۲. تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای
۷۹	۲-۱۳-۳. تجزیه و تحلیل علی
۷۹	۲-۱۴. قلمرو پژوهش
۷۹	۲-۱۴-۱. قلمرو موضوعی
۷۹	۲-۱۴-۲. قلمرو مکانی
۷۹	۲-۱۴-۳. قلمرو زمانی
۸۱	۲-۱۵. چکیده
۸۲	۲-۱۵-۱. کلید واژه ها
۸۲	۲-۱۵-۲. انواع چکیده
۸۲	۲-۱۵-۳. چکیده تمام نما

۸۳	 چکیده راهنما ۲-۲-۱۵-۲
۸۴	 چکیده ساخت یافته ۲-۲-۱۵-۲
۸۴	 نمونه پروپوزال ۲-۱۶
۸۷	 فصل سوم: مبانی روش تحقیق
۸۷	 مقدمه
۸۷	 ۱-۱-۳ انواع پژوهش
۸۷	 ۱-۱-۳ دسته بندی تحقیق بر حسب چستی
۸۷	 ۱-۱-۳-۱ تحقیق کمی
۸۸	 ۱-۱-۳-۲ تحقیق کیفی
۸۸	 ۱-۲-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب هدف
۸۸	 ۱-۲-۳-۱ تحقیق بنیادی
۸۸	 ۱-۲-۳-۲ تحقیق کاربردی
۸۹	 ۱-۲-۳-۳ تحقیق توسعه ای
۸۹	 ۱-۳-۳ دسته بندی تحقیقات بر حسب نحوه گردآوری داده ها
۸۹	 ۱-۳-۳-۱ تحقیقات توصیفی
۹۱	 ۱-۳-۳-۲ تحقیق همبستگی
۹۲	 ۱-۳-۳-۳ بررسی موردی
۹۲	 ۱-۳-۴ تحقیق آزمایشی
۹۳	 ۱-۳-۴ دسته بندی تحقیقات بر حسب زمان
۹۴	 ۱-۴-۱ تحقیق تاریخی
۹۴	 ۱-۴-۲ تحقیق به روش آینده پژوهی
۱۰۶	 ۱-۳-۵ دسته بندی تحقیقات بر حسب اقدام محقق
۱۰۶	 ۱-۳-۵-۱ تحقیق تحلیلی
۱۱۴	 ۱-۳-۵-۲ تحقیق پیمایشی (زمینه یابی)
۱۱۵	 ۱-۳-۵-۳ تحقیق تجربی
۱۱۶	 ۱-۳-۵-۴ تحقیق پس رویدادی
۱۱۷	 ۲-۳ روش گردآوری داده ها
۱۱۸	 ۲-۳-۱ بررسی اسناد و مدارک «آرشیو - کتابخانه ای»
۱۱۹	 ۲-۳-۲ مشاهده
۱۱۹	 ۲-۳-۲-۱ ابزار مشاهده
۱۱۹	 ۲-۳-۲-۲ انواع روش های مشاهده
۱۲۰	 ۲-۳-۲-۳ مزایای مشاهده
۱۲۰	 ۲-۳-۲-۴ معایب مشاهده
۱۲۰	 ۲-۳-۲-۵ مصاحبه
۱۲۱	 ۲-۳-۳-۱ محاسن مصاحبه
۱۲۱	 ۲-۳-۳-۲ معایب مصاحبه

مقدمه

گفته می‌شود که تحقیق، مجموعه فعالیت‌هایی است که به منظور حل یک یا چند مسئله، یا پاسخ دادن به یک یا چند سوال انجام می‌شود. بر همین قاعده، جان دیوئی الگویی را به عنوان چهارچوب روش علمی در حل پرسش‌های پژوهشی مطرح کرده، که شامل: «شناخت و بیان مسئله، ساختن فرضیه، جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل داده‌ها، استنتاج برای تایید یا رد فرضیه» می‌باشد، و امروزه به عنوان یکی از روش‌های شناخته شده تحقیق به کار می‌رود. با این حال، به طور قاعده مند، مراحل تحقیق در برگزیده‌ی: انتخاب-تحلیل و تبیین مسئله، گزینش-طراحی و تشریح روش‌های کار، گردآوری اطلاعات و داده‌ها، طبقه بندی-تجزیه و تحلیل و تفسیر داده‌ها و تدوین گزارش تحقیق می‌باشد. البته از حیث انواع مدل‌های تحقیقاتی اصلی در رشته‌ی معماری و گرایش‌های مختلف از جمله: مرمت و احیای ابنیه و بافت‌های تاریخی نوعاً مولفه‌های نظری-کاربردی به عنوان مرتبط ترین شرح وظیفه‌ی تحقیقی توسط پژوهشگران معماری مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این اثر، به مهمترین مولفه‌های تحقیق در رشته‌ی مرمت و احیای ابنیه و بافت‌های تاریخی در سطح دانشگاهی اشاره گشته، که شامل: مبانی پژوهش در مرمت و احیای ابنیه، شیوه تدوین و نگارش شناسه پژوهش یا پروپوزال، فرایند روش‌های تحقیق عمومی و تخصصی، شیوه‌های استناد دهی به منابع و آشنایی با پایگاه‌های جامع اطلاعاتی عمومی و تخصصی، معرفی و آموزش نرم افزارهای رایج تحقیق می‌باشد. لذا این مجموعه، به عنوان یک منبع علمی اختصاصی منحصر به رشته‌ی مرمت و احیای ابنیه و بافت‌های تاریخی و گرایش‌های مختلف آن در مقاطع تحصیلات تکمیلی و دکتری، که نیاز ملزوم دانشجویان و اساتید این حوزه و پژوهشگران حوزه‌ی معماری، می‌باشد، با آخرین ویرایش‌های مرتبط در زمینه‌ی روش تحقیق ارائه گردیده است.